

FRILUFTS FÖRSKOLOR, RIDDERSBORG | STOCKHOLM

September 2022 - Juli 2023

Hälsningar från Håll Sverige Rent:

Ni har gjort en spännande resa där ni har lyckats fånga barnens engagemang för hållbarhetsfrågor - heja er! Vilka spännande aktiviteter ni gjort, bland annat att utforska djur och natur, boendeformer globalt och hur städer fungerar och hur det sett ut historiskt. Ta med era kloka reflektioner till nästa resa. Tack för att ni är med oss och bidrar till en mer hållbar framtid, tillsammans kan vi göra skillnad!

MÅL KOPPLADE TILL VÅR RESA

Ur läroplanen

NORMER OCH VÄRDEN

Följande mål inkluderas i vårt Grön Flagg-arbete. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- ett växande ansvar och intresse för hållbar utveckling och att aktivt delta i samhället.
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,

OMSORG, UTVECKLING OCH LÄRANDE

Följande mål inkluderas i vårt Grön Flagg-arbete. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa,
- förståelse för hur människors olika val i vardagen kan bidra till en hållbar utveckling,
- förståelse för naturvetenskap, kunskaper om växter och djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,
- förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

BARNES DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

Följande mål inkluderas i vårt Grön Flagg-arbete. Förskolan ska ge varje barn förutsättningar att utveckla:

- förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan

Globala mål för hållbar utveckling

- Hållbara städer och samhällen

Läs mer på www.globalamalen.se

UTFORSKANDE OCH BERÄTTANDE

Tema: Stad & Samhälle

Om utvecklingsområdet

Vi funderar på vad en stad och vad ett samhälle är för något? Vart bor vi? Vad behövs i ett samhälle? Hur ser det ut nu och hur såg det ut förr?

Vid undervisningen så kommer barnen på olika saker och platser som behövs i vår närhet. Varför är det viktigt? En pedagog ritar förslagen på en tavla. Vi skapar ett eget samhälle! Vi följer den under hela vår resa och fyller på med mer saker som vi kommer på och diskuterar runt dem.

När vi promenerar på vår gata så tar vi reda på hur det såg ut förr. I grannhuset så var det en konsumaffär, i vår förskola så fanns det en frisörsalong och längre ner på gatan ett fik och en cykelaffär. Nu ser det annorlunda ut. Några hus är nya, andra renoverade och fina. Men vart kan vi klippa oss idag, eller handla vår mat? Barnen funderar. Nu ligger allt sådant nere i vårt köpcentrum. Vi tittar på bilder från förr och går ner till vårt centrum för att se hur det ser ut där. Barnen får många nya tankar. Förr låg butikerna längs med gatorna och det var lätt för alla att gå och handla och att köpa närodlat. Nu när allt flyttats till centrum så måste vi oftast ta bilen och det påverkar ju miljön.

Vi har också tittat på hur sophanteringen i Hässelby såg ut förr jämfört med nu. Barnen har besökt återvinningsstationen i Lövsta och sett hur allt avfall sorteras. De har också fått sett bilder från förr i tiden när allt avfall lades i stora högar som täcktes med jord, eller kastades i Mälaren. Vi kan än idag hitta gammalt avfall i de stora skräpbergen i Lövsta. Vi lär oss av vår historia och det vi lär oss skapar förutsättningar för en mer hållbar framtid.

De större barnen besöker Hässelby museum där de har en utställning om Trädgårds epoken i gamla Hässelby. Barnen får se gamla foton och utrustning som man använde förr hemma eller i sitt arbete. Mycket gjorde man förhand och nu har vi maskiner. Maskinerna gör ju att vissa arbeten försvinner samtidigt som de underlättas för människan och samhällets utveckling.

När vi har vår sommarfest med alla vårdnadshavare, så bjuder vi in till en guidad tur på vår gata. De får promenera tillsammans och får höra historierna som barnen lärt sig om alla olika byggnader. Ett mycket uppskattat evenemang.

VÅRA VÄRLDSGRANNAR

Tema: Stad & Samhälle

Om utvecklingsområdet

På Riddersborg har vi under vårterminen besökt våra grannar runt om i världen. Varje vecka har vi knackat på en låda och hälsat på hos en världsgranne. I lådan ligger bilder på en familj och deras hus, bilder på möbler och personliga ägodelar. Vi får höra om hur många de är i sin familj, hur de trivs i sitt område, vad de har för drömmar och planer framöver. Vi tittar på vår jordglob och ser vart familjen bor någonstans. Bilderna på familjerna är tagna från dollarstreet.com som vi fick tips av Grön Flagg att använda oss av. På sidan kan man besöka många familjer runt om i världen från olika samhällsklasser. Då vi under vårterminen även haft ett bokstavstema med en ny bokstav varje vecka valde vi att hälsa på ett land som började på veckans bokstav. Under terminen har vi besökt många olika familjer. Syftet har varit att visa upp en bred bild av hur en familj, ett hem, en dröm kan se ut. Barnen har varit intresserade av bilderna och fått se många nya saker men också sett mycket de känner igen från sina egna hem. De har också fått se hur olika familjer har olika ekonomiska förutsättningar och hur det visar sig i bilderna från de olika länderna.

VÅRA GRANNAR

Tema: Stad & Samhälle

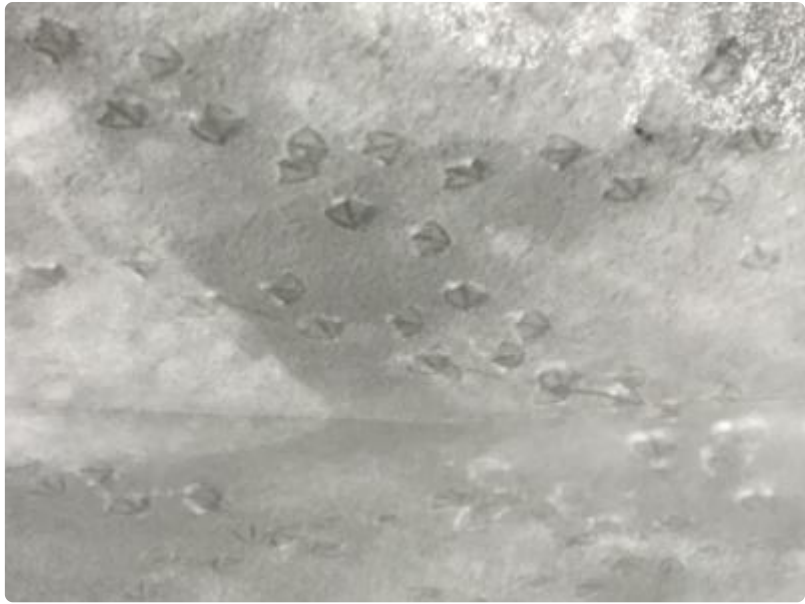
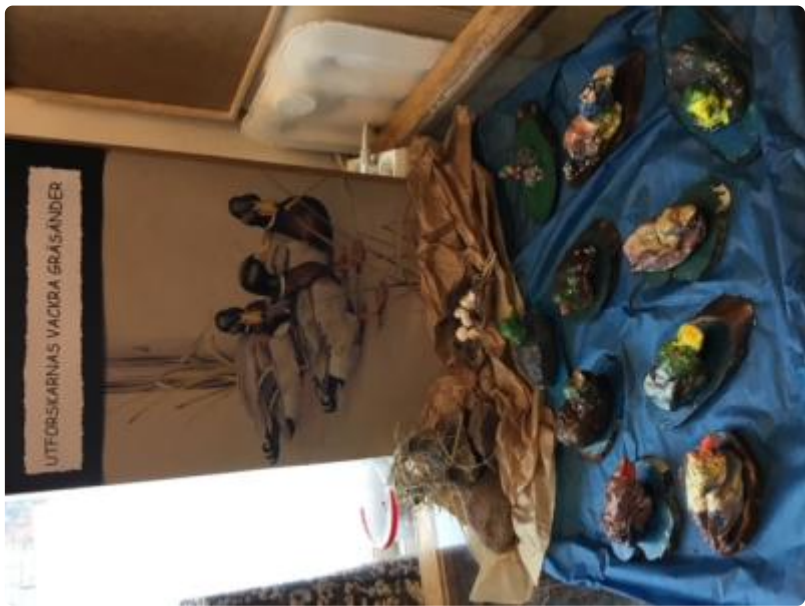
Om utvecklingsområdet

En avdelning på Riddersborg har under läsåret arbetat med olika djur som bor granne med vår förskola. Vi har arbetat med haren, gräsanden, rådjuret och ekorren. I arbetet med rådjuret testade vi att hoppa lika högt och långt som ett rådjur och fick känna på hur tungt ett rådjur är. Vi fick lära oss vad honan, hanen och ungrarna heter och varför deras päls ser ut som den gör. Vi hittade spår i snön efter rådjuret och även spillning som vi planterade för att ta reda på vad rådjuren äter. I arbetet med gräsanden skapade vi en andholk som vi placerade ut nära vattnet i hopp om att någon gräsandshona ville lägga sina ägg där. Vi skapade också egna gräsänder av trolldag som barnen fick måla. Flera gånger var vi också nere vid vattnet och matade gräsänderna, tittade på hur de såg ut, på deras spår i snön och kikade på de med kikare.

När vi besöker våra djurgrannar i deras hem, naturen, får barnen förståelse för att naturen är hem för många levande varelser. Detta leder till att barnen blir mer mån om naturen då vi nu känner dem som bor där vilket i sin tur leder till hållbarhet.

UTVÄRDERING

HÅLLBAR UTVECKLING

På vilket sätt bidrog vårt arbete till hållbar utveckling?

Barnen är mer måna om naturen då vi under året lärt känna vilka som bor där. Vi diskuterar hur det var förr och nu. Vi lär av historien och ser att saker som man trodde var bra förr visar sig vara dåligt för miljön idag. Lär oss att vissa saker var bättre förr men mycket har utvecklats mot en mer hållbar framtid både miljömässigt och ekonomiskt. Barnen har fått inblick i hur människor världen över lever vilket har lett till kunskap och förståelse över våra olika ekonomiska förutsättningar.

Vad behöver vi utveckla?

Vi vill lägga större fokus på hållbar utveckling i planeringen av våra Grön flagg-aktiviteter. Vi vill göra barnen mer medvetna om att aktiviteterna vi gör grundar sig i tanken om en hållbar framtid.

DELAKTIGHET OCH INFLYTANDE

På vilket sätt var barnen eller eleverna delaktiga?

Barnen har väglett oss i arbetet med våra olika teman i Grön flagg. Barnens frågor och funderingar har lett till ny kunskap och deras nyfikenhet har fört oss vidare i arbetet.

Vad behöver vi utveckla?

Vi vill bli bättre på att använda oss av Grön flagg-rådet och att barnen i större utsträckning får delge varandra vad vi arbetar med kring Grön flagg i de olika grupperna. Det tror vi bidrar till att barnen får större förståelse för varför vi gör de aktiviteter vi gör.

HANDLINGSKRAFT

På vilket sätt visade barnen eller eleverna på handlingskraft?

Barnen funderar över hur de och deras familjer kan hjälpa till att bidra. Efter att ha knackat på hos en familj i Etiopien kom ett barn på att hon kunde skicka en av familjens bilar dit då hennes familj hade två. När vi i slutet på terminen ska skänka pengar från pantburkar vi samlat från naturen vill barnen gärna skänka pengarna till barn som har det sämre ställt. Barnen är mycket måna om att det inte ska vara skräpigt i naturen där våra djurgrannar bor, och plockar därför skräp så fort de ser skräp i naturen.

Vad behöver vi utveckla?

Vi vill bli bättre på att uppmärksamma barnens handlingskraft. Att lyfta och uppmuntra till vidare handling.

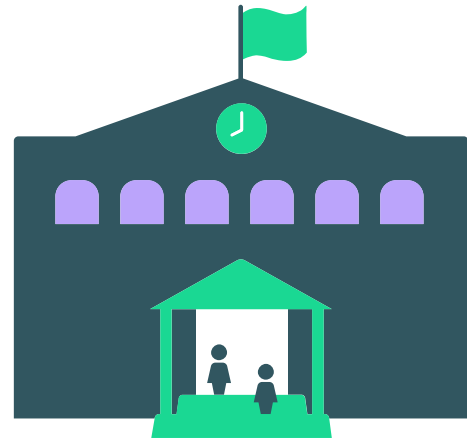
HÅLLBARHET PÅ SCHEMAT MED GRÖN FLAGG

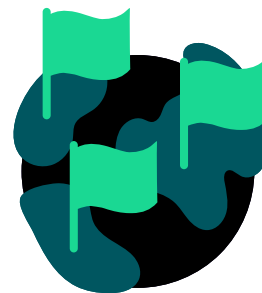
En hållbar värld kräver kunskap och förståelse

Tillsammans kan vi skapa en hållbar framtid – om vi agerar nu. Vi behöver ge lärare och elever i svenska skolor möjlighet att utveckla och omsätta sina kunskaper om hållbar utveckling, över flera ämnesområden.

På så vis skapas både förutsättningarna för långsiktig förändring – och viljan att göra skillnad.

Grön Flagg är ett unikt lärandeprogram inom hållbar utveckling. Tillsammans med Sveriges skolor och förskolor omsätter vi kunskap till direkt handling. Varje år hissar hundratals verksamheter i Sverige den Gröna Flaggan för att visa att en hållbar framtid börjar nu!

Ett globalt nätverk i ryggen

Grön Flagg drivs av Håll Sverige Rent och ingår i det internationella nätverket Eco-Schools, ett världsomspännande lärandeprogram inom hållbar utveckling. Medlemsskolorna granskas och certifieras efter Grön Flagg och Håll Sverige Rents riktlinjer.

Grön Flagg drivs av Håll Sverige Rent och ingår i det internationella nätverket Eco-Schools, ett världsomspännande lärandeprogram inom hållbar utveckling.

hallsverigerent.se
ecoschools.global

Kontakt:

gronflagg@hsr.se
08-505 263 00